

Verslag bestuurlijk overleg programmeringsafspraken Hellendoorn

Woensdag 10 juli 2024 10.00 – 11.00 uur

Locatie : Provinciehuis
Aanwezig : Annemarie Dubbink (Hellendoorn), [REDACTED] (Hellendoorn), Tijs de Bree (provincie Overijssel), [REDACTED] (provincie Overijssel)

Nr.	Onderwerp
-----	-----------

Verzoek van Hellendoorn

Annemarie Dubbink heeft verzocht met Tijs de Bree te overleggen over de programmeringsafspraken tussen de gemeente Hellendoorn en de provincie. De raad heeft het college van Hellendoorn verzocht aanvullingen op de programmeringsafspraken op te nemen.

Aanvullingen op de programmeringsafspraken

De programmeringsafspraken (zoals overeengekomen door het college van Hellendoorn en GS) zijn voorgelegd aan de gemeenteraad van Hellendoorn.

De raad heeft een amendement aangenomen, waarin besloten is om de volgende aanvullende punten op te nemen in de programmeringsafspraken:

- 100% lokaal eigendom windprojecten;
- voorrang lokale maatschappelijke initiatieven;
- geen tweejaarlijkse eenzijdige wijziging van afspraken;
- rekening houden met de gebiedsontwikkelingsplannen Daarlerveen;
- toepassing voorzorgbeginsel m.b.t. schades aan opstallen door trillingen tgv diepe funderingsboringen ten behoeve van de plaatsing van windturbines;
- toepassing van regels m.b.t. gezondheidsaspecten die naar verwachting in 2025 worden vastgesteld.

Annemarie Dubbink geeft aan het gesprek te willen voeren over deze aanvullende punten en dat zij deze punten opgenomen wil hebben in de programmeringsafspraken. Annemarie Dubbink licht het proces toe: direct na de raadsvergadering van 21 mei 2024 heeft er contact plaatsgevonden tussen gemeente en provincie over het geamendeerde besluit. De provincie heeft per brief van 29 mei 2024 gereageerd op de aanvullende punten en aangegeven geen aanleiding te zien om de met het college gemaakte programmeringsafspraken te wijzigen. Vervolgens heeft het college van Hellendoorn op 17 juni 2024 een brief gestuurd waarin erop is aangedrongen om de programmeringsafspraken alsnog aan te passen en de aanvullende punten op te nemen. Vandaag bestuurlijk bij elkaar om het gesprek te voeren over de aanvullende punten.

Tijs de Bree antwoordt hierop dat met uitzondering van de punten a en b de provincie de toezegging doet dat deze punten worden meegenomen, zoals ook in de brief van 29 mei 2024 aan het college is weergegeven. Hieronder volgt een opsomming van de punten met daarbij een reactie van de provincie.

- 100% lokaal eigendom: Zoals wij in reactie op de zienswijzen al hebben aangegeven vinden wij net als de gemeente Hellendoorn lokaal eigendom van windprojecten belangrijk. Wij ondersteunen daartoe de energiecoöperaties. Wij kunnen daarop initiatieven niet selecteren of afwijzen. Uiteraard staat het uw gemeente vrij om initiatieven te ondersteunen tot 100% lokaal eigendom.
- Voorrang lokale maatschappelijke initiatieven: Hiervoor geldt hetzelfde. Wij mogen hierop niet selecteren.
- Geen eenzijdige wijziging van afspraken: Dat is niet de intentie. Zoals in het PPE is vastgelegd bekijken we na 2 jaar wat de stand van zaken is. Mocht de ambitie nog niet gehaald zijn dan gaat de provincie opnieuw in overleg met gemeenten.
- Rekening houden met gebiedsontwikkelingsplan Daarleveen: Zoals in ons Provinciaal Programma Energiestrategie staat omschreven zullen wij aanvragen altijd toetsen aan gemeentelijke zoekgebieden en gemeentelijk windbeleid, voor zover redelijk en juridisch houdbaar.

- Toepassing voorzorgsbeginsel: Het voorzorgsbeginsel is uitgangspunt van de OER. Bij een project toetsen wij door een projectMER alle milieueffecten. Hiermee voldoen wij eveneens aan het voorzorgsbeginsel.
- Toepassing van de regels m.b.t. gezondheidsaspecten: Uitgangspunt van ons beleid is dat wij de landelijke normen toepassen. Dit is opgenomen in het PPE. Wij denken dat we aan bovenstaande punten zover als juridisch mogelijk tegemoet kunnen komen, zoals we ook in de reactie op uw zienswijzen hebben aangegeven.

In zijn totaliteit ziet de provincie in deze punten dan ook geen aanleiding om de met het college gemaakte programmeringsafspraken te wijzigen. Mocht uw raad alsnog niet instemmen met de gemaakte afspraken over de locaties en tijdvakken dan vervallen deze en geldt het maximum van 120 GWh voor het hele grondgebied van Hellendoorn.

Lokaal eigendom en voorrang maatschappelijke initiatieven

Annemarie Dubbink benadrukt dat de eerste twee punten: 100% lokaal eigendom en voorrang lokale maatschappelijke initiatieven, heel belangrijk zijn voor de gemeente Hellendoorn. Deze zijn opgenomen als uitgangspunten in het lokale windbeleid. Door deze op te nemen in de programmeringsafspraken sluiten het beleid en de afspraken op elkaar aan.

Tijs de Bree geeft aan dat de provincie energiecoöperaties ondersteunt door het Energiefonds Overijssel en door ondersteuning van de professionalisering. Ook heeft de provincie in het beleid een inspanningsverplichting opgenomen om minimaal aan de eis van 50% lokaal eigendom te voldoen. Daarnaast zijn er eisen over participatie en meedelen in de opbrengst in het beleid opgenomen. Wanneer een gemeente meer dan 50% lokaal eigendom wil dan kan de gemeente zelf grond inbrengen of investeren in de bouw. De provincie onderschrijft dus ook het streven naar zoveel mogelijk lokaal zeggenschap en meedingen in de opbrengst maar kan dit juridisch op geen enkele manier afdwingen. Hetzelfde geldt voor maatschappelijke initiatieven, ook dit is juridisch niet afdwingbaar.

Zorgen over samenwerking.

Annemarie Dubbink maakt zich zorgen over het niet optreden als één overheid. De snelheid waarmee dit proces doorlopen wordt én de zeer beperkte invloed op de inhoud van de afspraken, ondermijnt een zorgvuldige afweging, afstemming en draagvlak.

Tijs de Bree antwoordt dat hij de zorgen over de samenwerking serieus neemt. Het is een lang proces waarin we samen optrekken. Sinds 2022 zijn we met elkaar in gesprek en hebben we enkele keren de raad van Hellendoorn bijgepraat over het proces. De mogelijkheid voor het maken van programmeringsafspraken heeft de provincie op verzoek van gemeenten uitgewerkt. Het is een keuze van een gemeente om programmeringsafspraken te maken.

Geen mogelijkheid om deel te nemen aan het besluitvormingsproces

Annemarie Dubbink geeft aan dat het college van Hellendoorn vindt dat gaandeweg het proces de uitgangspunten worden gewijzigd. Tijdens het proces werd aangegeven dat bij het niet maken van afspraken, voor die gemeenten het plafond van 2,3 TWh voor de hele provincie zal gelden. Hier wordt later (en eenzijdig en zonder afstemming) op teruggekomen. Deze aanpak past niet bij de ambitie om als één overheid op te treden, schendt het vertrouwen en doet geen recht aan de inzet van de gemeente.

Tijs de Bree antwoordt dat de uitgangspunten niet zijn gewijzigd. Wel heeft GS besloten om vast te houden aan het maximum aantal GWh per gemeente. Daarmee biedt de provincie alsnog duidelijkheid over de hoeveelheid GWh die binnen een gemeente mogelijk wordt gemaakt en wordt voorkomen dat er een onevenredige verdeling ontstaat. Het maximum per gemeente is gebaseerd op de mogelijke potentie van het grondgebied van een gemeente. Het is niet zo dat we de restopgave verdeeld hebben over gemeenten die geen programmeringsafspraken hebben gemaakt.

Vervolg

Tijs de Bree zegt toe dat hetgeen besproken is in een brief aan de gemeente Hellendoorn zal worden samengevat.